

dödsbädd voro närvarande biskopen i Kalmar Henning Skyttehjelms och landshöfding Bleckert Wachtmeisters friherrinna.

Under hans ägotid hemsöktes Vidtsköfle af reduktionen, som "fick tillfälle att göra observation på godzet", emedan detta uti en gammal paltebok benämndes "geistligt godz". Men ägaren visade, att egendomen åtminstone sedan år 1401 varit frälse; därjämte föredro "Lundz Capitels attest 1554 att dhe på goedzet intet hadde att tahl och att där hoss dhem inga bref fans angående dhetta godzet, afsejandes sig iembwehl all sin rätt". Äfvenledes påpekades, att "uthi inscriptionen på een Steen, upsatter ofwanför porten på Widtsköfle huus, förmähler Jens Brahe, hans fader Axell Brahe hafwer köpt samma gårdh af Koning Fredrich, hwarmedh förstæes den dehl, som hans broder Niels Brahe anno 1529 hadde förbrutit". — Däremot fräntogs Barnekow af reduktionskommissionen patronatsrätten till Vidtsköfle kyrka, som första gången hade erhållits af Henrik Brahe 1568. Den rätt återvans dock 1754 af landshöfdingen friherre Christian Barnekow, sedan denne blifvit i tillfälle att stödja sina anspråk på ett Carl XII:s egenhändiga gåfvobref, som anträffats bland gamla handlingar i en fogde-räkenskapsbok.

Barnekow var gift, den 26 Januari 1691, med grefvinnan *Margareta von Ascheberg*, f. den 9 Juli 1671 på Holma gård i Bohuslän, † den 26 Okt. 1753 på Vidtsköfle, en af Skåne-adelns märkligaste och namnkunnigaste kvinnor. Hon var dotter af fältmarskalken greve Rutger von Ascheberg och Magdalena Eleonora von Buseck genannt Münch, af en urgammal hessisk och rhensk släkt.

Barn:

1) Friherre *Christian Barnekow*, som fick de svenska godsens och började den n. v. svenska frih. och grefliga grenen (sid. 63).

2) *Rutger Barnekow*, som ärfde godsens på Rügen och började den tyska adliga grenen (sid. 69).

3) *Otto Magnus Barnekow*, f. 22 Oktober 1698, † 4 Febr. 1699.

4) *Magdalena Eleonora Barnekow*, f. den 20 Nov. 1696 på Gånö, † 30 Dec. 1755; gift 27 Okt. 1712 med generalmajoren och landshöfdingen frih. *Wilhelm Bennet*, till Belteberga och Widöra m. m., 1680—1740.

5) *Brita Barnekow* (sid. 61).

Margareta von Ascheberg var vid sin mans död 29 år. Tunga

bördor hvilade på hennes unga skuldror och hon kom nu i tillfälle att uppenbara sitt fäderneärfda, okufliga mod, sin outröttliga arbetskraft och organisatoriska förmåga. Hon hade att ensam förvalta arfvegodsens på Rügen och i Pommern samt Vidtsköfle, Ugerup, Örtofta, Rosendal och Gammel-Kjöge. Det med kronan ingångna kontraktet om dragonregementets komplettering fullgjorde hon till alla delar och levererade vid mönsterbordet på Vidtsköfle 1701 det utfästade manskapet, m. m., hvarför hon och fick åtnjuta alla genom kontraktet stipulerade fördelar och uppsatte under kriget förslag till alla lediga officersplatser vid regementet, som först 1702 öfverfördes till Lifland, under befäl af öfversten frih. C. A. von Buchwald. Regimentet kämpade vid Pultusk 1703; stormade Rausch-Lemberg 1704; stridde vid Frauenstadt 1706, där Buchwald blef svårt sårad och efterträddes af prins Maximilian af Würtemberg; var med vid Pultava, där det så utmärkte sig, att Carl XII skall hafva yttrat, att "om alla regementen uppfyllt sin skyldighet så som detta, skulle Ryssen aldrig behållit valplatsen". Vid Dniepern fick regementet dela den öfriga arméns öde.

Stånds-dragonernas uppsättande och underhåll hade gifvetvis medfört ofantliga omkostnader; hvartill kom att Barnekow efterlämnat betydande skulder, som graverade egendomarna. Genom sin kloka hushållning förmådde dock änkan snart bringa ordning och reda i de vidlyftiga affärerna. Med afseende härå säges det om henne i personalierna: "Thetta enda wisar at thet är hwarken kroppsstyrka eller manligt utseende, utan wett, eftertanke och drift som gifwer lif i alla våra förrättningar, och at intet annat än en weklig orklöshet utsluter större delen af Fruentimbren från sina Hushålls ordenteliga och fördelaktiga styrsel". Men hon lyckades icke allenast infria sin mans förbindelser, utan kunde äfven samla medel att förvärfva flera anseliga gods. Sålunda köpte hon Ellinge af den ruinerade Hans Walkendorff, hvilkens fader Christoffer var gift med Margareta Barnekow. Tillsammans med sin syster Eleonora, gift med landshöfdingen frih. Macleau, hade hon 1722 efter brodern grefve Christian Ludvig von Ascheberg ärfvt Tosterup; hon utlöste systemen och blef så ensam ägarinna af gården. I samma arfskifte hade hon och systemen Sabina, gift med öfversten Göran Lilljehöök, erhållit del i Söfdeborg; äfven här utlöste hon sin syster och lämnade dennas och sin egen andel åt sonen Rut-

ger, som kort därefter afyttrade desamma till sin svåger, greve Johan August Meijerfelt.

Fru Margareta var i sitt hem en sträng, men god och omtänksam härskarinna och för sina talrika underhafvande en moder i detta ords bästa bemärkelse. Alltid en tillflykt för de fattiga, inrättade hon åtskilliga välgörenhetsanstalter på sina gods, anlade skolhus och sjukhus; och bevisade i allt genom sina gärningar en människokärlek, som för alla tider skall göra hennes namn äradt och välsignadt. Från hennes egna rum ledde en dörr till borgstugan, där folket samlades för att intaga sina måltider; här öfvervakade hon deras bordskick och bevistade deras bönestunder. Bland Vidtsköfles gamla gårds handlingar har man funnit flera af henne uppsatta instruktioner och ordningsregler för gårdsfolket, för arbetarne, för bönderna, för krögarer i Vidtsköfle by. — "Hon var en noble châtelaine, som lämnat en vacker kvinlig bild från det karolinska tidehvarvet". (Weibull).

Karaktäristisk för den maktfullkomlighet, hvarmed den tidens adel styrde sina gods, är följande

"Kungiörelse

Dett warder hermed wederbörande till rättelse kundgjort att emedan Jag låtet plantera rundt omkring kyrckiogården unga lindeträn hvilcka skohla hållas i god acktning, att dhe måge kunna opvexa till kyrckiogårdens prydnung; fördenskull och på dett mitt upsåth må vinna dess bättre framgång blifver härigenom utsatt 3 dr. s:mts vijte, dhe fattige i sochnen til dehlning för den som sig understår att tillfoga desse lindeträ något mehn eller skada; skolande förälldrarne för sina barn i så måtto blifve ansvarige och böta för hvad dhe heremoth bryta, men barnen sethias 2 timmar i stäcken vid kyrckiodörren. Samma straff vill Jag ock dhem hafva pålagd, som antingen på kyrckiogården eller på 100 steg dernär kamma tillsammans och leka eller bruka speel, emedan vid sådant tillfälle icke allenast kyrckiofönstren blifva sönderslagna uthan ock annor skadelig handtering föröfvad, hvilket allt icke är anständigt eller bör tåhlas; ty stelle sig hvar och en detta till behörig efterlefnad.

Widskiöfle d. 17 April anno 1721.

M. Ascheberg.

Publ. 2 S. e. Påsk af Widschö. Prädikest."

Skåne-adeln hade tydligen ännu icke hunnit helt glömma sina forna